

Sygn. akt VIII Ca 947/19

POSTANOWIENIE

Dnia 12 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący - Sędzia:	Marek Paczkowski (spr.)
Sędziowie:	Włodzimierz Jasiński Marek Lewandowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 12 marca 2020 r.

sprawy z wniosku **Rolniczej Spółdzielni (...) w G.**

z udziałem **Gminy i Miasta R., C. K. i B. K.**

o rozgraniczenie

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie

z dnia 24 września 2019 r.

sygn. akt I Ns 76/15

p o s t a n a w i a :

I. zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie I (pierwszym) sentencji w ten sposób, że dokonać rozgraniczenia działki o numerze (...), położonej w Z., stanowiącej własność Rolniczej Spółdzielni (...) w G., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) oraz działki o numerze (...), położonej w Z., stanowiącej własność B. K. i C. K., dla której Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą o numerze (...) i ustalić przebieg granicy tych działek w ten sposób, że wyznaczyć granicę według linii koloru czerwonego biegnącej od punktu 2366/2010 przez punkty 2372/2010, 2373/2010, 2374/2010, 2375/2010, 2376/2010 do punktu A, oznaczonej na mapie stanowiącej integralną część opinii biegłego sądowego z zakresu geodezji R. C. z dnia 1 lutego 2018 roku oraz opinii uzupełniającej z dnia 9 listopada 2018 roku, która to opinia łącznie z mapą zawierającą szkic przebiegu granic stanowi integralną część niniejszego postanowienia;

II. oddalić apelację w pozostałej części;

III. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania apelacyjnego związane ze swoim udziałem w sprawie.

/Sędzia Włodzimierz Jasiński/ /Sędzia Marek Paczkowski/ /Sędzia Marek Lewandowski/

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 września 2019r. Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w sprawie z wniosku Rolniczej Spółdzielni (...) w G. z udziałem Gminy i Miasto R., B. K. i C. K. o rozgraniczenie nieruchomości dokonał rozgraniczenia w sposób szczegółowo opisany w pkt I sentencji, oddalił wniosek w części opisanej w pkt II sentencji oraz orzekł o kosztach postępowania i kosztach sądowych (k. 476 – 476v akt).

Uzasadnienie postanowienia znajduje się na k. 488 – 491v akt.

Apelację od postanowienia wniosła wnioskodawczyni (k. 495 – 498 akt).

Uczestnicy postępowania B. i C. K. wnieśli o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego (k. 515 – 516 akt)

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna, jednak z innych przyczyn niż w niej wskazane.

Sąd Okręgowy przyjął za własne ustalenia poczynione przez Sąd I instancji. Należy jednak wskazać, że wymagają one doprecyzowania. Mianowicie Sąd I instancji przyjął, że wnioskodawczyni jest właścicielką działek o nr (...) zapisanych w księdze wieczystej (...). Jednak jak wynika z odpisu tej księgi wieczystej (k. 521 – 526 akt) wnioskodawczyni jest właścicielką działki o nr (...) o powierzchni 32,0917 ha. Natomiast dla działki o nr (...) jest prowadzona księga wieczysta (...) i jako właściciele tej nieruchomości figurują M. i S. J., co wynika z odpisu tej księgi (k. 527 – 532 akt). Tym samym należy przyjąć, że przedmiotem postępowania jest rozgraniczenie między działką o nr (...) a działką o nr (...) stanowiącą własność uczestników postępowania B. i C. K..

Zgodnie w treści art. 153 k.c. jeżeli granice gruntów stały się sporne, a stanu prawnego nie można stwierdzić, ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania; gdyby również takiego stanu nie można było stwierdzić, a postępowanie rozgraniczeniowe nie doprowadziło do ugody między interesowanymi, sąd ustali granice z uwzględnieniem wszelkich okoliczności; może przy tym przyznać jednemu z właścicieli odpowiednią dopłatę pieniężną. Treść przepisu wskazuje, że przy orzekaniu o rozgraniczeniu sąd jest zobowiązany brać pod uwagę trzy kryteria, to jest stan prawny, ostatni spokojny stan posiadania oraz wszelkie okoliczności, które pozwolą dokonać rozgraniczenia. Jako pierwsze należy stosować kryterium stanu prawnego, a gdy nie jest możliwe jego ustalenie, należy stosować drugie kryterium, a gdy i to nie jest możliwe należy zastosować trzecie z opisanych kryteriów. Sąd Rejonowy zajął stanowisko, iż nie jest możliwe ustalenie stanu prawnego i dokonał rozgraniczenia zgodnie z ostatnim spokojnym stanem posiadania. Mimo stosunkowo obszernych zarzutów podniesionych w apelacji ich treść sprowadza się do tego, że wnioskodawczyni kwestionuje przyjęcie drugiego kryterium opisanego w art. 153 k.c., uznając, że jest możliwe dokonanie rozgraniczenia zgodnie ze stanem prawnym. Nie ma w apelacji wyraźnie sformułowanych zarzutów dotyczących tego, że ustalenie ostatniego spokojnego stanu posiadania jest wadliwe. Tym samym rozpoznanie apelacji sprowadza się w istocie do przesądzenia, czy trafne jest stanowisko Sądu Rejonowego, według którego niemożliwe jest ustalenie stanu prawnego granicy.

Z opinii sporządzonej przez biegłego R. C. wynika, że nie jest możliwe ustalenie stanu prawnego spornej granicy. Biegły we wnioskach opinii wskazał jednoznacznie, że granica nie została ustalona z odpowiednią dokładnością i jej przebieg nie został potwierdzony stosownym postępowaniem administracyjnym, czy cywilnym. Taki wniosek końcowy jest wynikiem analizy dostępnej dokumentacji dokonanej przez biegłego. Biegły wskazał między innymi, że pomiar w ramach zakładania ewidencji gruntów nie został oparty na podstawie geodezyjnej oraz nie zostały wykonane żadne pomiary kontrolne, które umożliwiłyby wyeliminowanie błędów pomiarowych. Nie ma podstaw do kwestionowania opinii biegłego jako jasnej, stanowczej i pełnej. Także wnioskodawczyni po zapoznaniu się z treścią kompletnej opinii biegłego, a więc wskazującej na brak możliwości dokonania rozgraniczenia z uwzględnieniem stanu prawnego oraz

projektu rozgraniczenia według ostatniego spokojnego stanu posiadania nie formułowała tezy o tym, że możliwe jest ustalenie stanu prawnego, a jedynie w piśmie z dnia 19 grudnia 2018r. podniosła zastrzeżenia co do uwzględnienia stanu prawnego wynikającego z orzeczenia Sądu Okręgowego, jakie zapadło w sprawie VIII Ca 575/16 oraz dalszego samowolnego naruszenia posiadania przez B. i C. K..

Nie sposób zarzucać Sądowi Rejonowemu, że nie podjął działań w trybie sugerowanym przez biegłego w opinii, ale zakończył postępowanie. Biegły nie kierował pod adresem Sądu Rejonowego żadnej sugestii, a jedynie wskazał, że nie można ustalić stanu prawnego, a stan istniejący na gruncie nie odpowiada ostatniemu stanowi spokojnego posiadania i oczekuje stanowiska Sądu, które umożliwi mu opracowanie końcowej dokumentacji geodezyjnej. Sąd Rejonowy w reakcji na takie stanowisko biegłego zlecił mu sporządzenie opinii zgodnie z ostatnim spokojnym stanem posiadania ustalonym na podstawie ortofotomap w okresie od 2005r. do 2010r. Biegły taką opinię sporządził wskazując, że odpowiada ona stanowi posiadania wykazanemu na ortofotomapie z 2010r. Tym samym stan spokojnego posiadania odpowiada stanowi, jaki istniał przez wybudowaniem na nieruchomości drogi dojazdowej do fermy wiatrowej. Opinia biegłego także w tym zakresie nie była kwestionowana na etapie postępowania przed Sądem Rejonowym.

W uzasadnieniu apelacji wnioskodawczyni podniosła, że z ostrożności kwestionuje ustalenia biegłego co do przebiegu granicy ustalonej w oparciu o kryterium ostatniego spokojnego stanu posiadania. Jednak jako argument za swoim stanowiskiem przedstawiła naruszenia posiadania z lat 2016 – 2018. Opinia biegłego nie uwzględnia stanu posiadania, jaki powstałby na skutek tych naruszeń. Gdyby doszło do takiego naruszenia nie miałyby ono wpływu na wynik sprawy z uwagi na przyjęcie przez Sąd Rejonowy stanu posiadania z 2010r., który wówczas nie był sporny. Ponadto, jak wskazano wyżej, wnioskodawczyni w toku postępowania przez Sądem Rejonowym nie stawiała opinii zarzutów dotyczących niewłaściwego ustalenia spokojnego stanu posiadania.

Mimo generalnie bezzasadności zarzutów apelacji należało dokonać częściowej zmiany zaskarżonego orzeczenia. Jak wskazano wyżej przedmiotem postępowania jest rozgraniczenie między działkami o nr (...), a zatem nie było uprawnione umieszczenie w sentencji postanowienia zapisu o rozgraniczeniu z działką (...), gdyż granica w tym zakresie nie była sporna. Ponadto Sąd Rejonowy opisując przebieg granicy wskazał, że granica biegnie do pkt 2376/2010. Natomiast z opinii biegłego wynika, że granica biegnie do pkt 2376/2010, a następnie do pkt A, znajdującego się na granicy z działką nr (...). Dlatego Sąd Okręgowy nadał nowe brzmienie całemu pkt I. zaskarżonego orzeczenia uwzględniające opisane wyżej uwagi.

Z wyżej wymienionych względów, na mocy art. 385 k.p.c. i art. 386 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., orzeczono jak w pkt I. i II. sentencji postanowienia.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 520 § 1 k.p.c.

/Sędzia Włodzimierz Jasiński/ /Sędzia Marek Paczkowski/ /Sędzia Marek Lewandowski/